

KURYER RZESZÓWSKI

PRESDRUKA na „Kuryer Rzeszowski“ wynosi dla subskrybentów rocznie 4 złr. 50 ct., półrocznie 2 złr. 25 ct., kwartalnie 1 złr. 15 ct., miesięcznie 40 ct., dla zamiejscowych rocznie 5 złr., półrocznie 2 złr. 50 ct., kwartalnie 1 złr. 30 ct., miesięcznie 45 ct. — Numer pojedynczy kosztuje 12 ct.

Wychodzi w każdą niedzielę.

BIURO REDAKCYI I ADMINISTRACYI znajduje się w Rzeszowie w Księgarni J. A. Palara (El. Czerny). — CENA OGŁOSZEŃ: 5 ct. od minimum obłędki jednego wiersza drobnym drukiem (połt.). — Reklamy w rubryce „Nadane“ po 10 ct. od wiersza. — Receptów nadawanych Redakcyi nie zwraca.

Rzeszów, 3. lutego.

Sejm krajowy ukończył swe posiedzenia, nie przyswoiwszy krajowi prawie żadnych dodatnich rezultatów. Powodem tego była przewieszność, jak dawniej, krótkość czasu wyznaczonego na sesję sejmową, dalej zmiana marszałka krajowego tuż przed otwarciem Sejmu, następnie bardzo spóźnione wniesienie sprawozdań i wniosków Wydziału krajowego, a w końcu odroczenie Sejmu na czas ferij świątecznych, skutkiem czego i komisye musiały na ten czas czynności swoich zaprzestać; nie starczyło tedy czasu ani na opracowanie ważniejszych projektów w komisjach, ani też na ich uchwalenie w Izbie.

Winą powolnego opracowania spraw sejmowych w komisjach, jest przeważnie wybór do tychże komisji takich posłów, którzy nie posiadają fachowego wykształcenia, a w ogóle wybór takich posłów, którzy nie posiadają należytego uzdolnienia do prac sejmowych i są tylko niepotrzebnym balastem; należy tedy przy najbliższych wyborach starać się o wybór ludzi doskonale obznajmionych ze stosunkami i potrzebami kraju, a zadaniem pana marszałka krajowego ma być przypilnowanie, by Wydział kra-

jowy projekta swoje i sprawozdania, które mają przysięść pod obrady Sejmu, wcześniej przygotował. Co do stosunku stronnictw w Sejmie, to te w ubiegłej sesji prawie się nie zmieniły, a to skutkiem rozbięcia Sejmu na różne stronnictwa, nie mogące się ze sobą zgodzić w sprawach ważniejszych. Korzystała najbardziej prawica i chociaż w Sejmie stanowi istotnie mniejszość, odniosła kilkakrotnie zwycięstwo; lewica, licząca szczupłe grono posłów, dawała inicjatywę w sprawach donioślejszych, pracując z wytężeniem; klub ruski okazywał więcej umiarkowania niż dawniej.

W ubiegłej sesji sejmowej zajmowała najżywiej umysł sprawą języka ruskiego, a mianowicie chodziło o zaprowadzenie drugiego gimnazjum ruskiego w Galicji, w Przemyślu. Sprawę tę, naszym zdaniem, załatwił Sejm niewłaściwie, uchwalając przy istniejącym w Przemyślu gimnazjum polskiem, zaprowadzenie klas paralelnych z językiem wykładowym ruskim; a niewłaściwie z tego powodu, bo tem ustępstwem nie zadowolnić Rusinów. Jużemy raz na tem miejscu wypowiedzieli zdanie nasze o kwestyi ruskiej w Galicji, i dzisiaj powtórzmy je musimy: *Naród Ruski ma takie same prawo do bytu i odręb-*

ności jak my; jeżeli upominamy się o swe prawa narodowe, to nie zaprzeczamy ich drugim, inaczej stajemy się niesprawiedliwymi i tracimy prawo do skarg na nasze narodowościowe pokrzywdzenie ze strony naszych przeciwników. Owszem, rozwój odrębnej Rosji mającej poczucie swej indywidualności, jest nam pożądanym, bo Ruś oświecona, Ruś czująca swą odrębność, swą narodową indywidualność, jest naszym sojusznikiem przeciw Moskwie. Historia nauczyła nas, zda się, dostatecznie, że niewłaściwe postępowanie z Rusią za Zygmunta III. lub Jana Kazimierza, przyniosło Polsce tylko klęskę, a przyczyniło się do wzrostu potęgi Moskwy!

Czas wielki, by w tej biednej, rozbitej Słowiańszczyźnie, przyszło raz do jakiejś zgody i jedności, a pierwszą podwaliną do tego dać może zgoda Polaków z Rusinami. Policzmy się: jest nas razem kilkadziesiąt milionów, gdy więc pojdziem ręką w rękę, gdy się będziemy zgadzać a nie waśnić, to widmo moskiewskiego panslawizmu musi zniknąć, to Moskwa musi ustać w swoich zaborczych, wszystko pochłaniających zapędach.

Rusini stwierdzili dzisiaj prawą swoją

STATYSTYKA KRYMINALNA

okręgu sądowego rzeszowskiego na tle ogólnej statystyki austriackiej.

Zestawił Dr W. T.

Statystyka słusznie za zwierciadło społecznych objawów uważaną bywa, bo chociaż nie doprowadziła do wykazania pewnych ogólnych prawideł, według których stosunki życiowe się kształtują, to przecież nie da się zaprzeczyć, że jedyny to widoczny bilans dorobków i strat społecznych, mogący dostarczyć podstawy i wątku do refleksji i zwrócenia uwagi na dodatnie lub ujemne objawy życia, domagające się poparcia lub poprawy.

Statystyka kryminalna zasługuje na tem większą uwagę, że zbrodnia i w ogóle przestępstwo wskazuje na dotkliwą ranę społeczną, znamionującą moralną chorobę części społeczeństwa, która gwałtownie domaga się lekarstwa, by uchronić zdrowe części społeczeństwa od zakażenia.

Lecz nie dość znać chorobę, potrzebaby poznać także przyczyny, które chorobę wywołały, by działając na usunięcie przyczyn, można racjonalną przedsięwziąć kuracyę. Pod tym ostatnim względem statystyka austriacka niestety wiele jeszcze pozostawia do życzenia. Znajdujemy tam wprawdzie cyfry ważne, bo wykazujące ilość i rodzaj przestępstw, osobiste stosunki ukaranych, itd.; ze względu jednak, że racjonalne zbieranie dat statystycznych, odnoszących się do sądownictwa kár-

nego, nie jest dotychczas należyście zorganizowanym i przeprowadzonym, a opracowanie umiejętne statystyki kryminalnej zaledwie rozpoczęto — brak przeto podstawy, by z suchych cyfr wyciągnąć konkluzye, zgodne z prawdziwym stanem rzeczy. W każdym razie cyfry statystyki kryminalnej, jako nader ważny ujemny objaw społeczny, nawet in crudo podane, wzbudzić powinny interes każdego, zajmującego się na serjo stanem społeczeństwa człowieka.

Mamy przed sobą niedawno ogłoszony rocznik statystyczny, przedstawiający wynik sądownictwa karnego w Austrii w r. 1882. (Oesterreichische Statistik T. VI zeszyt 3. 1886). Jest to pierwszy dopiero tom statystyki kryminalnej, opracowanej w Ministerstwie sprawiedliwości ze współudziałem centralnej komisji statystycznej, według nowych zasad. Materiał obszerny, bo 223 stronic in folio obejmujący. Wartoby zaiste było przejrzeć się bliżej w tem zwierciadle kryminalnem i zobaczyć dokładny wizerunek całego naszego kraju. Ponieważ jednak praca taka byłaby za obszerną na dziennik, dla którego piszę, przeto przedstawię na ten raz tylko zwierciadło rzeszowskiego okręgu sądowego, bo ten nas bliżej obchodzi i znając stosunki, łatwiej nam będzie dopatrzeć się przyczyn złego.

Dla tem pełniejszego obrazu służyć nam będą daty statystyczne z lat późniejszych, a mianowicie z lat 1883 do 1885 włącznie, dotychczas urzędownie nie publikowane, odnoszące się wyłącznie do okręgu rzeszowskiego. Zabierając się tedy do przedstawienia statystyki kryminalnej okręgu rzeszowskiego, a pisząc dla szerszych kół publiczności, pominąć oczywiście musimy wykazy czynności rzeszowskiego sądu obwodowego i na-

literacką, pracą około oświaty i moralnego podźwignięcia ludu ruskiego, że chcą istnieć jako osobna indywidualność narodowa wśród rzeszy słowiańskiej; więc nikt nie ma prawa, a tem mniej my Polacy, stawiać im w tym względzie zapory.

Sejm powinien więc być spełnić życzenia inteligentnej Rusi, zakładając ruskie gimnazjum w Przemyślu; skoro się zaś to nie stało w obecnej sesyi, to pracujemy nad tem, by się stało w najbliższej.

Kronika Jarosławska.

(Sprawa szpitala powszechnego. — Produkcje Tow. dramatycznego. — Drugi wieczorek kasynowy. — Teatr ruski.)

Gmina miasta Jarosława wniosła jeszcze w r. 1885 petycję do Sejmu o uznanie tutejszego miejskiego szpitala za powszechny i publiczny. Wydział krajowy zo zbadał sprawę, mając na uwadze ofiarną gminy, która dla uzyskania tego dobrodziejstwa wyposażyła szpital we wszystko, co zakład taki posiadać powinien, oraz mając na względzie i tę okoliczność, że utworzenie szpitala powszechnego w Jarosławiu zmniejszy ilość chorych ubogich w Przemyślu i Rzeszowie — wniosła, ażeby szpital miejski w Jarosławiu uznany został za szpital powszechny i publiczny, skoro gmina obowiązkiem w skacie fundacyjnym, dobrowolnie na się wziętym, zadość uczyni.

Dnia 22. z. m. urządziło tutejsze Towarzystwo dramatyczne przedstawienie amatorskie, na którym odegrano komedję hr. Fredry „Zemsta za mur graniczny”.

Dla sprawozdawcy jest tym razem prawdziwą przyjemnością zaznaczyć, że tak skończoną grę amatorów, jaką mieliśmy sposobność podziwiać w tem przedstawie-

niu, można jedynie widzieć u ratynowanych artystów większej sceny.

W roli podstoliny była niezrównaną pna We., a młodsiutką, śliczną Klarę w uroczym kontusiku oddała pna Ga. z wdziękiem układu i piękną wymową, czem publiczność zachwyconą była. Z ról męskich w pierwszym rzędzie podnosimy grę p. Wach., który rolę Raptusiewicza oddał znakomicie; dorównywał mu p. Bo. w roli Papkina, przez co obaj stworzyli typy zupełnie odpowiednie intencjom autora. Rola rejenta spoczywała w rękę p. Z., którego starannie opracowaną grę mieliśmy sposobność podziwiać w poprzednich przedstawieniach. Pan F. w roli Dyndalskiego, jakoteż p. J. w roli Władysława, zasługują również na uznanie.

Przedstawienie to urządzone było na cześć jubilat p. Bo., który od 20 lat będąc członkiem tut. Tow. dram., należy do zasłużonych i najczynniejszych członków. Po przedstawieniu urządzono Tow. dr. na cześć jubilat bankiet, który przy wygłasaniu okolicznościowych żartów i mów przeciągnął się do późnej godziny.

Drugi wieczorek kasynowy, urządzony dnia 29. z. m., zgromadził liczne grono urzecznych dancek, jakoteż poważny zastęp płci brzydkiej. Bawiono się ochoczo do rana; do pierwszego kadryla stanęło 30 par, do mazura 28. Toalety panien odznaczały się gustem i elegancją przy zastosowaniu niewielkich kosztów; toalety pań były również bardzo ładne, ale niestety, jak na wieczorek — za kosztowne, były to bowiem kompletne stroje balowe.

Od kilku dni bawi w naszym mieście teatr ruski, pod dyrekcją Biberowicza i Hryniewieckiego, który z powodzeniem przedstawia ludowe ruskie sztuki jakoteż operetki, ciesząc się uznaniem publiczności, która licznie przedstawienia te odwiedza.

Korespondencya „Kuryera Rzeszowskiego.”

Załącznik, 30 stycznia.

Dnia 25. b. m. został się z tym światem po dwumiesięcznych cierpieniach, w 80. roku życia, Franciszek Ksawery Śniadowski, emerytowany c. k. radca rządu, członek Rady gminnej, prezes Rady szkolnej miejscowej i t. p.

Pogrzeb odbył się dnia 27. rano przy współudziale Rady gminnej, pp. urzędników, żalc. skarbu, wojskowości, dziatwy szkolnej i licznej publiczności. Przez trzy dni powiewała na budynku szkolnym żałobna chorągiew. Na trumnę złożyła Rada gminna wieniec z napisem: „Rada gminna miasta Załucza zasłużonemu Członkowi”, Rada szkolna zaś wieniec z napisem: „Rada szkolna w Załuczu swemu prezesowi”. Współudział w oddaniu ostatniej usługi nieboszczkowi był wielki; bo któż nie znał w naszym miasteczku i okolicy sympatyczną postać starca?

Przed przejściem na emeryturę w r. 1877 i osiedleniem się w Załuczu, piastował nieboszczek wysoki urząd dyrektora policji we Lwowie, i to w czasach gorących, bo w r. 1862 i 1863, gdzie to trudno było pogodzić nieraz obowiązki urzędnika z obowiązkami obywatela i syna tej ziemi; a przecież ś. p. Franciszek z chlubą potrafił się wywiązywać, tak ku zadowoleniu rządu jak niemniej patryotów. Nieraz brał na się odpowiedzialność przed namiestnikiem, hr. Gołuchowskim, za osoby, które mało znając, liczył na ich słowo, i nigdy się nie zawodził, a niejednemu tym sposobem umniejszał przykrości.

Hrabia Gołuchowski pokładał w nieboszczku wielkie zaufanie, a gdy tamtego nie stało na posadzie, i ś. p. Franciszek podał się w pensję, aby odetchnąć wolniej i

leżących do niego sądów powiatowych; materyał to bowiem za obszerny, z którego ten jeden wystarczy wyciągnąć pewnik, że sądy tutejszego okręgu cierpią na nadmiar pracy a brak sił do podolania zadaniu, i że jeżeli gdzie, to w tutejszym okręgu należałoby powiększyć siły i to nie połowicznie, jak dotychczas bywało, lecz obficie, tak, iżby zapewnionym być mógł ludności sprężyty i dobry wymiar sprawiedliwości. Ograniczyć się zatem na przedstawieniu szkicowo liczby i rodzaju przestępstw, jakoteż liczby ukaranych osób, przeplatając cyfry uwagami, jakie się z pobieżnego ich rozpatrzenia nasunęły.

Przedewszystkiem dla zrozumienia doniosłości liczby ukaranych za przestępstwa nadmienić uważam za stosowne, że w regule około 1/4 część wszystkich spraw karnych o zbrodnie, które do sądu wpływają, dojrzeza do wniesienia formalnego aktu oskarżenia przez prokuratora; 3/4 części zostają zaniechane, bądź to z powodu widocznej bezzasadności doniesienia, bądź też z powodu braku dowodów. Tak n. p. do rzeszowskiej prokuratury państwa wpłynęło w r. 1882 doniesień o zbrodnie i występki 3,319, z załogóściami było do załatwienia spraw 3,993, aktów oskarżenia zaś wniesiono tylko 869. W całej zachodniej Galicyi wpłynęło 16,901 doniesień o zbrodnie i występki, było z załogóściami do załatwienia spraw 20,859, a wniesiono aktów oskarżenia tylko 4,392.

Z liczby oskarżonych o zbrodnie i występki formalnym aktem, zasądzonych osób, było przeciętnie przez trybunały przysięgłych w całym państwie 75% (w niektórych prowincjach wyżej 90%), w Galicyi 65%; przez zwykłe trybunały w całym

państwie 86% (gdzie indziej wyżej 90%), w Galicyi 83%. Trybunały galicyjskie należą zatem do najłagodniejszych w całym państwie i tylko w Bukowinie i Dalmacyi procent skazanych był mniejszym.

Sądy powiatowe należały za przekroczenia w r. 1882 w całym państwie przeciętnie 56% oskarżonych, w Galicyi 48%. I tutaj Galicya przewyższa pod względem procentu ukaranych tylko Bukowinę i Dalmacyę, gdyż inne prowincje wykazują od 60 do 81% ukaranych.

Ze względu, że cyfry, dotyczące spraw zaniechanych jakoteż osób uwolnionych wyrokiem od oskarżenia, nie dają powodu do uwag — decydującą jest i do rozważenia słutć jedynie może liczba osób ukaranych za przestępstwa. To też w dalszem przedstawieniu uwzględnimy głównie liczbę ukaranych.

Przed sądem przysięgłych w Rzeszowie stanęło w r. 1882 oskarżonych osób 63 na 1029 oskarżonych w całej Galicyi, a 360 w okręgu apelacyjnym krakowskim.

Ukarano z powyższej liczby w Rzeszowie: za zbrodnie osób 45, za występki 1, za przekroczenie I — razem przeto 47. W całej Galicyi ukarano ogółem 678, a w samej zachodniej Galicyi 261 osób.

W następnych latach stosunek oskarżonych do ukaranych w sądzie przysięgłych w Rzeszowie tak się przedstawia: w roku 1883 oskarżono 50, ukarano 35 osób; w 1884 oskarżono 62, ukarano 41; w 1885 oskarżono 66, ukarano 42 osób.

Przed zwykłym trybunałem w Rzeszowie stanęło w ciągu r. 1882 oskarżonych o zbrodnie i występki osób 1,209. W tym-

tyć w kole rodzinnem. Osiedlony w Łańcucie w r. 1877, nie był bezczynnym, oddał się duszą i ciałem obowiązkom obywatelskim. Nie było urzędu honorowego, towarzyszy, aby nieboszczyk nie był, jeżeli nie przewodniczącym, to najczynniejszym członkiem. Zaraz w pierwszej chwili pobytu został członkiem Rady gminnej, w której do śmierci pozostał, a rozumem i zdrowiem rady niejedną zbawienną uchwałę przeprowadził. Był prezesem Rady szkolnej miejscowej i to tak czynnym, że o drugiego takiego trudno. Bo też, co za wielkie poczucie obowiązku było u ś. p. Franciszka! Z młodzieńczym zapałem, mimo podeszłego wieku tylko ujął w swe ręce, starał się przeprowadzić należycie. Widzieliśmy nieraz, jak w ostrą zimę lub słoty jesienne, dążył starzec do szkoły, aby nieraz rzecz nawet mniejszej wagi w kancelaryi załatwić. Jemu zawdzięcza szkoła urządzenia i ulepszenia. Jemu zawdzięcza uboga młodzież szkolna staranie się o fundusze, z których rokrocznie otrzymywała ciepłą odzież i obówie. Przez lat kilka był ś. p. Franciszek zastępcą marszałka Rady powiatowej, ale nie był to dla niego tylko czczy tytuł, on był głównym referentem wszystkich spraw ważniejszych w powiecie; cały ranek przepędzał w kancelaryi Rady powiatowej. Jeżeli nieraz widział, że nie idzie tam, jak isć powinno, mawiał: „Na co mi było isć w pensją na to, abym się zapracowywał dobrowolnie; ale trudno, figurantem być nie chcę”. Przed ośmiu lity należał do pierwszych, którzy założyli kasyino i był kilka lat tegoż prezesem. Ostatnimi czasy był zastępcą prezesa w Towarzystwie przyjaciół dzieci. Trzeba było widzieć i tu eleganckiego staruszka, jak się mimo wieku czynnie zajmował sprawami Towarzystwa, jaki był punktualny, jak mu na sercu leżała uboga dziatewa! Był to mąż hartu żelaznego, pojmował wysoko

poczucie obowiązków obywatela kraju, to też miasteczko nasze traci w nim nie tylko prawie współobywatela, ale rozumnego przewodnika w sprawach publicznych; dziatewa szkolna uboga, opiekana, a kraj syna kochanego.

Oby ta ziemia, którą tak ukochał, była mu lekką!

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Rzeszów, 12. lutego.

* **Nabożeństwo żałobne** za duszę radcy dworu ś. p. Gustawa Knendicha, odbyło się dzisiaj w kościele OO. Bernardynów, za staraniem tutejszego sądu obwodowego. Kilku członków chóru mieszanego „Kółka literacko-muzycznego” odśpiewało podczas nabożeństwa mszę żałobną.

Powszechnie podobało się piękne solo, wykonane przez pannę P. Zsławac wypada, że panna P. tak rzadko pozwala się słyszeć. Zeszłej soboty odbyło się w kościele parafialnym nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Knendicha, urządzone przez ks. kanonika Groszkę.

† **Juliusz junior Imrychowski**, uczeń szkoły w eteryneryi, zmarł 4. b. m. w Rzeszowie w 19 roku życia.

* **Ślub** p. Stanisława Piotrowskiego, nauczyciela tut. szkoły męskiej, z panną Sabiłą Sienkiewiczówną odbył się dzisiaj o godz. 10 rano w kościele parafialnym.

* **Stan zdrowia pana burmistrza** polepszył się o tyle, że ciężodni chory może już używać przechadzki. Zdaniem lekarzy jednak musi p. Kalinowski jak najstaranniej unikać wszelkiego naderżania, tak sił fizycznych jak i umysłowych; by zspobieda recydywy; zupełne zdrowienie nastąpi dopiero po odbyciu stosownej kuracji kąpielowej. Ponieważ urzędowanie połączone jest z rozmaitemi trudnościami, należącemi tak umysł jak i siły fizyczne, powiżął stanowczo p. Kalinowski, jak słyszemy, myśl złożenia godności burmistrza, pozostając jednak nadal członkiem Rady.

Rezygnacya wniesioną będzie prawdopodobnie na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej.

* **Wybór nowej Rady tutejszej gminy wyznaniowej izraelskiej** odbył się d. 3. b. m. w obecności komisarsa rządowego, p. Schutta. Pomimo nadzwyczajnie silnej agitacyi ze strony partyi zacofańców, odniosła zwycięstwo strona postępową, do której większość wybranych należy. Mniemamy, że nowa Rada zdoła doprowadzić do fadu i składu interesa gminy wyznaniowej izraelskiej. Pomimo iż wybory odbyły się ściśle wedle przepisów, niezadowoleni utratą przewagi zacofańcy, zamierzają wnieść protest.

Wybrani zostali za radnych pp.: J. Brust, M. Eckstein, dr. Fechtdegen, I. Holzer, Z. Jeżower, A. Kugel, J. Kurzmann, dr. Reich, S. Schönblum, dr. Segel, N. L. Silber, J. Spiegel, S. Wachtel. Dalsi kandydaci nie mieli absolutnej większości głosów, wskutek czego przeprowadzono ściślejszy wybór, którego wynikiem był wybór pp. Mojżesza Geschwinda i W. Hellina.

* **Wydział tut. Towarzystwa pedagogicznego** odbył 1. b. m. posiedzenie, na którym zastanawiał się szczególnie nad środkami, jakichby użył do przystąpienia do Towarzystwa; skreślić zalegał wkładki za lat ubiegłych, a ściągając je dopiero za pierwsze półrocze roku 1887; wyznaczyć tematy konkursowe i premiować je z funduszu, powstałego z wkładek. W końcu uchwalono urządzić kilka odczytów dla szerzej publiczności.

* **Ze Stowarzyszenia oświaty ludowej.** Głównym przedmiotem obrad wydziału na X. z rzędu posiedzeniu, odbytem dnia 2. b. m., była dyskusya nad przedłożonym przez sekretarza i bibliotekarza materiałem do walnego zgromadzenia i nad regulaminem czynności, mającym odta obowiązywać wydział Stowarzyszenia, a względnie sekretarza, kasjera, bibliotekarza i gospodarza czytelnia.

Następnie bibliotekarz złożył sprawozdanie za czas od 18. grudnia r. z. ze stanu biblioteki i ruchu książek. Według tego sprawozdania, czytających było 6 członków, razem

że roku w całej Galicyi było oskarżonych 16.280, w samej zachodniej Galicyi 6.544.

Ukarano: w Rzeszowie 935, w całej Galicyi 12.236, w samej zachodniej Galicyi 5.206 osób.

W następnych latach w trybunale rzeszowskim było: w r. 1883 oskarżonych 1.047, ukaranych 766 osób; w 1884 oskarżonych 1269, ukaranych 989; w 1885 oskarżonych 1.109, ukaranych 844.

W przeciągu trzech ostatnich lat w trybunale rzeszowskim wzrastała zatem ciągle liczba oskarżonych i ukaranych o najcięższe przestępstwa; mniejsze zbrodnie i występki utrzymały się mniej więcej na tej samej stopie.

Udział ukaranych w poszczególnych przestępstwach przedstawia się jak następuje:

A) Zbrodnie.

1. Za **obrazę majestatu** ukarano w okręgu rzeszowskim: w roku 1882 5 osób, w 1883 4, w 1884 2, w 1885 1 osobę. W r. 1882 ukarano za tę zbrodnię w całej zachodniej Galicyi 21 osób. Okręg rzeszowski przewyższony był tylko przez krakowski, w którym ukarano 8. We wschodniej Galicyi dwa tylko okręgi przewyższyły rzeszowski co do liczby ukaranych, t. j. lwowski (15) i przemyski (8); inne wykazały albo taką samą liczbę lub mniej. W całym państwie ukarano ogółem 322 osób. W pozakrajowych okręgach sądowych znajdujemy, po wię-

kszej części cyfry wyższe; najwięcej ukaranych było w Przemyśle, bo aż 26, wiedeński okręg wykazał 22*).

2. Za **gwalt publiczny, na osobach urzędowych** (§ 81) popełniony, ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 osób 41, w 1883 48, w 1884 62, w 1885 36 osób. Zbrodnia z § 81 ust. kar. jest można powiedzieć rodzimą w okręgu rzeszowskim. Na 135 osób ukaranych w r. 1882 w zachodniej Galicyi za tę zbrodnię, tylko okręg tarnowski wykazał wyższą cyfrę ukaranych (48); inne okręgi wykazały znacznie mniej: krakowski 39, sądecki 2, wadowicki 5. We wschodniej Galicyi tylko okręg kołomyjski przewyższył rzeszowski cyfrą 45; wszystkie inne okręgi wykazały znacznie mniej ukaranych. W innych prowincjach znajdujemy przeważnie cyfry niższe od okręgu rzeszowskiego; nawet ludne stolice prowincjonalne nie o wiele przewyższają ten okręg (Gradec 47, Triest 57, Berno 51, Praga 67). Ponieważ zbrodnia z § 81 ust. kar. popełnianą zazwyczaj bywa po wsiach z okazji fantowania egzekucyjnego przez organa władzy, przeto obok naturalnej krewkości ludu tutejszego okręgu, która jak zobaczymy i w innych czynach, z gwałtowności pochodzących, przejawia się, należy objaw ten przypisać niepomyślnym stosunkom ekonomicznym ludności, dla której każdy najdrobniejszy przedmiot, mający uleża fantowaniu, przedstawia znaczny kapitał. Brak taktu niższych organów publicznych bywa niekiedy także powodem zajęcia

* Według obliczenia z r. 1890, Galicya co do salalidzenia reprezentuje 29-17% ludności całej Austrii. Ten stosunek trzeba mieć na uwadze przy porównaniu statystycznym.

z poprzednimi 81; obrót tomów wypożyczonych wynosił 418, razem 2.127. Do ściągnięcia pozostało 55 książek, a przybyło dla biblioteki 5 dzieł.

Po przyjęciu z pewnemi zmianami regulaminu i sprawozdania z biblioteki, uchwalono ofiarować 15 książek czytelnik w Puchalowi-cach.

Dalej wydział, przyjmując do wiadomości pocieszający ze strony rękodzielników i przemysłowców objaw żywszego zainteresowania się odczytami i wykładami w ostatnich czasach, uchwalił, aby odczyty te i nadal w każdą niedzielę się odbywały.

Wreszcie po załatwieniu drobniejszych spraw i po przyjęciu na członka Stowarzyszenia p. Stanisława Piotrowskiego, nauczyciela przy tutejszej szkole chłopców, posiedzenie zamknięto.

*** Kronika karnawałowa.** Ostatnia zabawa kasynowa, w sobotę dnia 29. z. m., wypadła wcale dobrze. Do kadryla stanęło 22 par. Bawiono się do godziny 5tej rano. Dziś bal „Sokoła“, z którego sprawozdanie podamy w przyszłym numerze; w poniedziałek wieczorek podoficerski, w przyszłą sobotę, 12. b. m., zabawa z tańcami w Kasynie. Dnia 19. b. m. bal w Kasynie. Komitet dokłada wszelkich starań, by bal ten w rzedzie tegorocznych zsbaw karnawałowych do najświetniejszych policzyć można. Komitet oświadcza zapraszając będzie członków Towarzystwa do wzięcia udziału w tym balu, który już dzisiaj świetnie się zapowiada.

*** Od tutejszych pp. magistrów farmacyi** odbieramy następujące pismo, z prośbą o umieszczenie:

Dziwnem znaleźliśmy napomnienie, z jakim wystąpił szanowny autor, opisując w nrze 80 *Tygodnika Rzeszowskiego* wypadek z kwasem karbolowym; dodaje on na końcu, iż „powinno to być przestroga, aby trućcin w rodzaju zgaszczonego kwasu karbolowego, nie wydawano w aptekach bez upoważnienia ze strony lekarza“.

Pospieszamy więc zwrócić uwagę szanow. autora na to, że przestroga ta jest z jego strony zupełnie zbyleczna, gdyż istnieją już oddawna przepisy, o których aptekarze sami najlepiej pamiętają, aby takich środków, jak kwas karbolowy, nie wydawać bez polecenia

lekarza, i do tego, naturalnie, każdy aptekarz stósować się musi. Tem bardziej uważamy za zbyleczną tę przestroga, iż są jeszcze do wody, że i ten kwas, który był przyczyną tego smutnego wypadku, był również z polecenia lekarza wydany i zaopatrzony winietką taką, jaką w ogóle wszystko, co tylko z aptoki ekspedywanem bywa. Niejedną czytając taką przestroga mógłby sądzić, iż w aptekach na nic się nie uważa, wydając kwasy i inne, gwałtownie działające środki, bądź komu i bez upoważnienia ze strony lekarza; lecz tak nie jest, bo aptekarz musi być pod tym względem bardzo skrupulatnym, wiedząc sam, z jakimi środkami ma do czynienia i jaka odpowiedzialność na nim ciąży.

Również nie możemy pominąć miłozemnem wniosku, z którym wystąpił po tym wypadku dr. Janocha na posiedzeniu sekcji rzeszowskiego Towarzystwa lekarskiego, co do sprzedaży kwasu karbolowego, i jakoż rozczynów tegoż, i pozwalany sobie zrobić uwagę, że to wszystko, co dr. Janocha wniósł dopiero teraz.

Niepotrzebną zupełnie jest także uwaga w nrze 82 *Tyg. Rzesz.* by starostwo wydało przepisy co do sprzedaży kwasu karbolowego, gdyż takowe już oddawna przez namiestnictwo wydane zostały i byłoby to tylko niepotrzebnem przypomnieniem tego, na co się już dawno w aptekach baczną zwraca uwagę.

*** Ważne zgromadzenie Kółka literacko-muzycznego** nie przyszło do skutku, niestety! dla braku kompletu. Ponowne zgromadzenie odbył się ma w sobotę 26. b. m. bez względu na ilość obecnych członków.

*** Zaniepokojenie umysłów wzrastal** Korespondenci berlińscy stwierdzają, że tam wszyscy mówią na seryo, iż wojna z Francją na wiosnę jest postanowiona. W wysokich sferach berlińskich powtarzają twierdzenie, że dziś jeszcze zwycięstwo nad Francją jest pewne, ale za trzy lata, wobec postępów armii francuskiej, za nie ręczyć nie można.

Wojna, ale pod jakim pozorem? Czy sprawdzi się pogłoska, że z Berlina wysłano do Paryża depezę z zapytaniem o powody uzbrojeń? Czy kwestya septenatu ma służyć

za wstęp, aby wezwać Francję do rozbrojenia, a po tem czasu belli?

Wszystko jest możliwe tam, gdzie już nie ma kryterium jakiegó prawa międzynarodowego, a choćby ustaloného zwyczaju dyplomatycznego, który dawniej wymagał kwestyi spornej; dziś wystarczyć może owo: „baranku, zmacnicie mi wodę“, gdy poczucie siły popycha do waśni i napadu.

Od pewnego czasu sprawa bułgarska schodzi na drugi plan i traci wiele ze swej doniosłości, gdyż poczęło górować nad nią ogólnie położenie europejskie. Pod tym zaś względem żadnych istotnych dotąd nie ma rękujni, tak dalece, iż posuwając do ostatnich granic pesymizm, możnaby przypuścić, iż usunięcie sprawy bułgarskiej z porządku dziennego ukrywa w sobie przecucie większych europejskich zakwłóń.

Od paru dni nerwowe obawy i przewidywania wojenne wzmagają się coraz więcej. Dzienniki francuskie zapewniają, że z Francji w żadnym razie zaczepka nie wyjdzie, a rząd, któryby wywołał chciw wojnę, zostałby zrzuconym, zanim zdolałby to uczynić. Na wypadek jednak zaczepki ze strony Niemiec wszyscy się gotują, i od najwyższych do najniższych warstw, wszyscy staną pod bronią; o tem jest ciągle i głośna mowa w salonach, klubach, kawiarniach i warsztatach. Wystąpienia pewnych dzienników i koteryj przeciw generałowi Boulangerowi zaczynają być do gwałtowne.

*** Wypadek.** Na Ruskiej wsi uniosły się onegdaj konie włościańskie. Wóznicza chcąc je zatrzymać zeskokczył z wozu, przyczem jednak wpadł pod koła, a uderzony w głowę, na miejscu ducha wyzionął.

*** W Przeworsku** rozwiązana została Rada gminna a zarząd obejmuje komisarz rządowy. Snułto to świadectwo dla obywateli tamtejszych.

*** Ojciecójstwo.** Okropnej tej zbrodni winowajcą była dnia 28. stycznia wieś Trzęsówka, w powiecie kolbuszowski. Włościain Ignacy Wilk, znany opij, kłusownik i złodziej, dnia poprzedniego wieczorem powrócił z targu w Kolbuszowej, dukąd zaniósł na sprzedaż upolowaną nieprawie sarnę. Będąc w stanie nietrzeźwym, zaraz spadł się po-

3. Za gwałt publiczny z § 83 ust. kar., popełniony przez *groźliwe najście gruntu lub domu*, ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1884 i 1885 po 2 osoby. W r. 1882 ukarano za tę zbrodnię w zachodniej Galicyi w 4 okręgach (z wyjątkiem rzeszowskiego) ogółem 26 (we wadowickim okręgu aż 15!), w wschodniej Galicyi w 6 okręgach 34, w całym państwie 220 osób.

4. Za gwałt publiczny z § 85 ust. kar., popełniony przez *szkodliwe uszkodzenie cudzej własności*, ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1882 i 1884 po 1 osobie. W całej zachodniej Galicyi ukarano w r. 1882 ogółem osób 21, a z tej liczby w okręgu sądeckim aż 12, w krakowskim 6, w wadowickim 2 osoby. We wschodniej Galicyi ukarano ogółem 44, w liczbach od 3 do 14 osób (Kolomyja). W całym państwie 424, w liczbach przeważnie wyższych.

5. Za gwałt publiczny z § 93. ust. kar. przez *ograniczenie wolności osobistej* ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1884 3 osoby, w innych latach nikogo nie ukarano. W r. 1882 ukarano: w zachodniej Galicyi tylko 2 w Krakowie, we wschodniej Galicyi 20 w sześciu okręgach, w całym państwie 68 osób. Galicya wschodnia zajmuje co do tej zbrodni pierwsze miejsce.

6. Za gwałt publiczny przez *wymuszenie* (§ 98 ust. kar.) ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 1 osobą, w 1883 5, w 1884 16, w 1885 11 osób. Spostrzegamy zatem bardzo znaczny przybytek z biegiem lat. Zbrodnia z § 98 ust. kar., tak jak się w okręgu rzeszowskim a zapewne i w innych okolicach kraju manifestuje, popełnianą bywa zazwyczaj przy

sporach włościan o grunta — to walka ekonomiczna, tocząca się po za granicami ustawy. W ostatnich latach mieliśmy tutaj kilka jaskrawych wypadków tego rodzaju nielegalnego oporu przeciw prawom, drogą ustawy wywalczonym. Pomimo wyroku, przyznającego grunt uprawnionemu i licznych orzeczeń sądowych, zakazujących naruszenia posiadania, exposesyonowani gwałtem i groźbą starali się zmusić zwycięzców do kapitulacyi i do zaniechania użytku z legalnie nabytych praw. Całe rodziny stawały do walki, poczynawszy od głowy domu do najmniejszego wyrostka! Jest to w każdym razie objaw niezdrowy, bo anarchiczny. Podniety do tego rodzaju gwałtów szuka najczęściej należy w niesumiennech podszuczaniach pokątnych doradców, których się tyle namnożyło. Ciemnota i upór ludu odgrywają tutaj także niemalą rolę.

Z porównania cyfry ukaranych za zbrodnię wymuszenia w innych okręgach sądowych okazuje się że w r. 1882 ukarano w zachodniej Galicyi ogółem 36 osób, a mianowicie w okręgu tarnowskim 14, krakowskim i sądeckim po 9, w Wadowicach 3 osoby; zatem w rzeszowskim okręgu było najmniej ukaranych, ale za to późniejsze lata wynagrodziły sownie ten deficyt. We wschodniej Galicyi znajdujemy w r. 1882 ukaranych 85 ogółem. Prawdziwie straszającą cyfrę wykazał okręg tarnopolski, bo aż 23 ukaranych! lwowski 13, kolomyjski i stanisławowski po 14, przemyski 12, złoczowski 8, samborski 1. Inne prowincye wykazały cyfry niżej 10 ukaranych, jedynie okręg wiedeński wykazał 38, a okręg Rovigao 19. Galicya jest widocznie gruntem dogodnym do agraryjnych nieporządków.

żył. W chacie Wilka znajdował się tylko dwaj jego synowie, 16-letni Michał i 5-letni Jan, gdyż żona jego Maryanna odsiaduje właśnie w Rzeszowie karę 4-miesięcznego więzienia. Michał Wilk, któremu ojciec przyrzekł, wychodząc na targ, kupić buty z uzyskanych za wierzytę pieniędzy, widząc się w tej nadziei zawiedzionym, ponieważ pieniądze owe przepił ojciec, a nadto źle się z nim obchodził, postanowił go zabić. W tym celu nabił grubym strumem strzelbę, której Ignacy Wilk używał do wypraw kłusowniczych, i nad ranem, kiedy tenże spał twardo, strzelił do niego z odległości kilku kroków, mierząc w głowę, która wystrzałem rozsadzona została na kawałki. Po tym strasnym czynie młody ojciec zawałł trup do stajni i tam go zakopał, a w chacie zalał krwi na podłogę i na ścianach, poczem się udał do zamężnej swej siostry we wsi sąsiedniej i wkrótce sam się przyznał do zbrodni. — Żandarmi, postawieni powyższych szczegółów odstąpili ojciec do sądu powiatowego w Kłobuszowej.

• Komisya kolonizacyjna w Poznaniu nabyła na własność, niestety, już 47,360 morgów. Godzi się raz jeszcze przypomnieć imieniem wszystkie te nabytki komisji kolonizacyjnej i podać ku wiecznej pogardzie nazwiska frymarczyjących rodziną ziemia. Nabyło więc dobra: Dolnik i Peruska w powiecie złotowskim (Zubiński); Byńsk z folwarkami (hr. Józef Mielżyński); Zodyń, powiat babimojski (Niemiec); Szlązkowo w powiecie krobskim (Neyman, Polak); Węgierki w powiecie wrzesińskim (Niemiec); w powiecie gnieźnieńskim dobra rycerskie Komorowo, Żubowo (Lewandowski); Żubówko, Sokolniki, Swiniary, Swiniarki (Malczewski); Ostrowite w powiecie mogińskim, Jabłowo z Buszkowem i Sadłogaszcz w powiecie szubińskim, Ustaszewo i Zerniki (hr. Biński) w powiecie wągrowieckim. Nadto zakupiono w powiecie gnieźnieńskim trzy samodzielne gospodarstwa chłopskie: w Zdziechowie, Woźnikach i Braciszewie. Przejętnie płacono za hektar 568 marek 87 fen. Aż do końca roku 1886 kupiono tedy 11,730 hektarów większej własności za 6,672,900 marek i 110 hektarów chłopskiej roli za 88,845 marek. Razem 11,840 hektarów = 47,360 morgów. Od Nowego Roku przeszły na własność

komisji: Radłowo (Bank Kwilecki), Bubrowo w Prusach Zachodnich (Czapski), Rzechocin (p. Gutowska) i kilka jeszcze innych włości. Widzimy więc, że komisya zaczyna pracować w przyspieszonym tempie!

PRZYGODA PORUCZNIKA.

NOVELKA.

Fatalna rzecz, siedzieć w koziej i to za mało znaczące przewinienie. Wprawdzie osadzono mnie w mojem własnym mieszkaniu, ale zrobiłem wielkie głupstwo, że nająłem lokaj w tym samym domu co mój pułkownik Ani sposób wymknąć się; a co za nudy straszliwe! Nic nie słysząc tylko odgłos kroków szyldwach. Ach! gdyby hrabina Z. wiedziała o mojem nie-szczęściu. Na domiar złego dręczy mnie myśl, że kolega mój, adjutant Jerzy, będzie przez ten czas starał się pozyskać względy hrabiny, bo wiem że szalenie rozkochany w mojej ślicznej wdowce, i wczoraj odbierając mi szablę, uśmiechał się złośliwie.

— Poruczniku, oto list do pana, odezwał się w tej chwili mój służący.

Poznałem rękę hrabiny i żywo rozewałem pieczętkę. Liścik był krótki i zawierał tylko te słowa:

„Kochany paniel może będziesz tak uprzejmym i zechcesz towarzyszyć mi dziś wieczorem do teatru wielkiej opery. W nagrodę zaś tej pańszczyzny pomyśl o skróceniu tego, co pan nazywasz „swoją służbą“.

Co za szczęście! przed półrokiem prosiłem o rękę hrabiny, kazała mi czekać nie dając stanowczej odpowiedzi; a dziś sama robi mi nadzieję. Zginął Jerzy!

— Józefiel dawaj mi prędko ubranie.

— Pan porucznik chce wyjść, a straż pod oknami co powie na to?

— Bodaj cię! zapomniałem; wyjść muszę, wykradnę się przez podwórze koło stajni.

— Pułkownik stoi tam właśnie i przypatruje się jak czyszczą jego konie.

— Niech go jasny piorun trzaśnie! Nigdy prawie nie mieszka w Meaux, a dziś

jak na złość tu siedzi. Uważajcie Józefie i skoro tylko zawróci do domu, powiedz mi natychmiast. Muszę dziś być w Paryżu, stawić się na rozkaz Ludwiki. Czarująca kobieta! co za twarz, jakie włosy, a rączki, i nóżki jakie małeńkie! Teraz jest czwarta o kwadrans na szóstą wychodzi pociąg kurierski do Paryża: będę więc na czas.

— A cóż? pytałem znów po chwili Józefa, pułkownik odszedł?

— Nie, panie.

Co tu robić? czas upływa, wyjść oknem niepodobna, bo straż. Ach! wyborna myśl. — Józefie, wyrzuć tę skrzynkę, w której chowasz uprząż mego konia. Wleż w tę skrzynkę a ty weźmiesz mnie na plecy i zaniesiesz na stację kolei.

— Ależ to zabawne poruczniku, ha, ha, ha!

— Nie pytam ci się, czy to zabawne czy nie, czyni co ci rozkazuje. Tylko mnie nie upuść.

Umieściłem się jak mogłem najwygodniej i bez przeszkody dostałem się do stacyi.

— Otwierajże prędzej pudło! wołał na Józefa, gdyż słyszę dzwonek.

— Zwolna poruczniku, pułkownik jest tutaj i zdaje się, że jedzie także do Paryża, gdyż kupuje bilet.

Gniew zawrał we mnie. Co robić?

— Józefie, zawołałem, kup bilet i wyślij mnie jako paczkę do Paryża; w towarowym wagonie nie spotkam już pułkownika.

Czułem jak włożono mnie na wagę i wrzucano do wagonu. Boki mnie bolały, tak mną przerzucano, załowałem, że nie kazałem na wierzchu skrzyni napisać: ostrożnie, bo szkło. Przytem dusił mnie zapach skór, którym skrzynia przeszła od uprząży. Pchnąłem ramieniem, aby powiększyć mały otwór w wieku i swobodnie oddychać; niestety! na mnie postawiono paczkę z serami, wcale nie pachnącymi, a na tem jeszcze kaczki w koju. Mile towarzystwo!

O Ludwiko! jak mi zapłacisz za tyle poświęcenia? Najpierw muszę jeść obiad z tobą, ale tylko z tobą, w twoim małym

7. Za gwałt publiczny przez *niebezpieczne pogroźki* (§ 99 ust. kar.) ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1882 7 osób, w 1883 2, w 1884 11, w 1885 7 osób. W całej zachodniej Galicyi ukarano w r. 1882 41 osób, a mianowicie w okręgu krakowskim 16, tarnowskim 7, wadowickim 9, sądeckim 2. Ze wschodniej Galicyi znajdujemy tutaj reprezentowanych 6 okręgów z liczbami od 2 do 3 ukaranych, ogółem 15. Inne prowincje wykazały przeważnie cyfry znacznie wyższe nawet od zachodniej Galicyi.

8. Za *wzięcie podarunków przez urzędników* (104 ust. kar.) ukarano w okręgu rzeszowskim w r. 1883 i 1885 po 1 osobę. W r. 1882 w całej Galicyi ukarano za taką zbrodnie tylko 3 osoby, mianowicie w Tarnowie 2 i w Samborze 1. W całym państwie ukarano ogółem 15.

9. Za *falszowanie monety* kruszcowej ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1883 8 osób, w 1884 9, w 1885 1 osobę. W r. 1882 nie ukarano w rzeszowskim okręgu nikogo; natomiast w okręgu krakowskim 3, tarnowskim 2, wadowickim 5, złoczowskim 2, w całym państwie 55.

10. Za *obrazę Boga i religii* (§ 122 ust. kar.) ukarano w rzeszowskim okręgu tylko w r. 1883 1 osobę. W r. 1882 nie ukarano także nikogo; natomiast w Tarnowie, w Krakowie i Sączu ukarano razem 5, w wschodniej Galicyi 9, w całym państwie 95 osób.

11. Za *sgwałcenie, shakablenie i inne cięższe czyny nierządu* ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 11 osób, w r. 1883 1, w 1884 4, w 1885 9 osób. Czyny te popełnione były przeważnie przez ludność wiejską. W r. 1882 ukarano w zachodniej

Galicyi ogółem 52 osób, a okręgi tarnowski (15) i sądecki (14), przewyższyły liczbą ukaranych okręgi rzeszowski. W Krakowie ukarano 9, w Wadowicach tylko 3 osoby. We wschodniej Galicyi ukarano ogółem 44 osób. Jedynie lwowski okręg przewyższył rzeszowski liczbą 14 ukaranych, złoczowski wykazał 10, przemyski i tarnopolski po 7, stanisławowski i samborski po 3 osoby. W całym państwie ukarano osób 665. Najwyższą liczbę wykazał okręg wiedeński w sumie 38 ukaranych, inne okręgi wykazały przeważnie wyższe cyfry od rzeszowskiego; najwyższe cyfry znajdujemy w zachodnich prowincjach.

12. Za *morderstwo* ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 6 osób, w 1883 1, w 1884 4, w 1885 4 osoby. W r. 1882 okręg rzeszowski wykazał najwyższą liczbę ukaranych w całej Galicyi, albowiem jeden tylko okręg przemyski liczy tyleż, wszystkie inne okręgi wykazały znacznie mniej, mianowicie: krakowski i tarnowski po 5, lwowski 4, sądecki, samborski, tarnopolski i złoczowski po 3, kołomyjski tylko 1 osobę. Razem ukarano za morderstwo: w zachodniej Galicyi 19, we wschodniej Galicyi 20, w całym państwie 179 osób. Na 55 okręgów sądowych, w których za morderstwo ukarano, znajdujemy zaledwie w 5 okręgach liczbę ukaranych równą rzeszowskiemu okręgowi a jedyny okręg gradecki (Gras) wykazał cyfrę wyższą, bo 12 osób. Okręg rzeszowski zajmuje zatem tutaj pierwszorzędne miejsce.

13. Za *dsiacielstwo* ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 7 kobiet, w 1883 3, w 1884 3, w 1885 6 kobiet. W r. 1882 w całej Galicyi tylko okręgi sądecki i samborski

saloniku; sam ubiorę cię w futro, sam będę zapinał rękawiczki, całując za każdym guzikiem, a jest ich dwanaście. Później pojedziemy razem do teatru upajać się muzyką i miłością.

Pomimo tych miłych marzeń, czas wydał mi się niezmiernie długim. Nareszcie wysiłkiem rozpaczy wybiłem deskę w skrzyni i wydobyłem się na wolność. Lecz hałas spadających paczek zwrócił uwagę kolejowego urzędnika, który przybiegłszy uchwycił mnie za kołnierz.

— Bądź pan spokojny, nie jestem złodziejem, usprawiedliwiałem się. Oto mój bilet wizytowy a tu piętnaście luidorów na zaspokojenie wyrządzonej szkody. Powiedz mi pan na Boga, która godzina, bo nie mam czasu tłómaczyć panu, skąd się tu wziąłem.

— Teraz dziewiąta.

— Co dziewiąta? — to niepodobna! A gdzież my jesteśmy?

— Na stacyi Noisy-le-Fec.

— Jakto, więc ten pociąg nie idzie wprost do Paryża?

— Ależ to jest pociąg towarowy mój panie.

Ten niegodziwy Józef pomylił się i wysłał mnie innym pociągiem... Jestem zgubiony. Przepadł obiad z hrabiną...

Zły, czekać musiałem dwadzieścia minut na pociąg idący do Paryża. Jestem nareszcie w miejscu, chwytam fiakier i każę się wieść na ulicę Pejpinière.

— Czy jest pani? pytam pokojówki.

— Pani czekała na pana z obiadem do wpół do dziewiątej i nie mogąc się doczekać, chciała się już rozbierać, gdy niespodzianie nadszedł kolega pana, pan Jerzy, i oharował się towarzyszyć pani do teatru; pojechali więc razem.

— Ach, to nieszcześnie! krzyknąłem, muszę jechać za nimi.

— Ale jak pan wygląda! śmiejąc się zawołała służąca, ubranie pana powalane i podarte; przecież tak nie może się pan pokazać w teatrze...

Nie, dosłuchałem reszty; jak szalony zbiegłem ze schodów i kazałem się wieść do teatru. Przedstawienie skończyło się właśnie i tłum osób wypływał na ulicę.

Stałem przy wejściu, lecz nie dostrzegłem nigdzie Ludwiki. Zrozpaczony, kazałem znów zawrócić do mieszkania mej ukochanej. Fiakier mój zatrzymał się prawie jednocześnie z jej powozem. Co za szczęście, jest sama, Jerzy nie towarzyszył jej z powrotem!

— Pani, wołałem bez tchu... lecz ona obróciła się i wyrzekała zimno:

— Pan się mylił, tu nie mieszka panna Adela, i weszła na schody nie oglądając się wcale.

Skamieniałem. Któż mógł jej powiedzieć o moich miłośkach z Adelką. Któżby, jak nie Jerzy. On! zawsze on! Czekaj ptaszku, ta zniewaga krwią się zmaczał musi.

Nazajutrz wyzwałem na pojedynkę Jerzego i od ośmiu dni leczę się, gdyż dostałem w bok lekkie pchnięcie szpadą. Klauzura moja przedłużyła się więc chorobą.

Jednego dnia Józef przyniósł mi znów dwa listy; pierwszy list był to rachunek z kolei, w ynoszący 518 franków, za szkody wyrządzone w wagonie, drugi zaś, wonny bilecik, zawierał te słowa:

„Pani hrabina Z. ma zaszczyt prosić pana porucznika Roberta C. na ślub swój z adjutantem Jerzym G...“ Tak się zakończyła moja niefortunna wycieczka.

Edward Grimblot.

Dział Ekonomiczny.

* Wydział Spółki mleczarskiej zwołał na dzień 15. b. m. drugie walne zgromadzenie, na godzinę 10 1/2 rano w biurze Towarzystwa rolniczego. Porządek dzienny: 1. Zagajenie posiedzenia. 2. Odczytanie protokołu z ostatniego ogólnego zebrań. 3. Sprawozdanie z czynności wydziału od czasu otwarcia po koniec grudnia. 4. Sprawozdanie kasowe za czas od 1. maja do 31. grudnia. 5. Zmiana dotychczasowego lokalu. 6. Przyjęcie serarza. 7. Układ z Towarzystwem spożywczym kolejowym. 8. Rozwożenie mleka w mieście. 9. Wybór komisji do sprawdzenia kasy. 10. Wybór jednego członka wydziału. 11. Wnioski członków.

* Trasa kolei Dębica-Nadbrzezie, 84 kilometrów długo, wyjdzie ze wschodniej strony stacyi Dębica i ciągnąć się będzie najpierw w kierunku wschodnim aż do miejscowości Pusztyna, następnie przezwąże w kierunku północnym wzdłuż miejscowości Brzezica, Pustków, Meciszów, Dąbie, Tuszyma, Zemień, Rzuchów, Wojstów, Mielec, Cyranka, Chorzule, Malinia, Tuszów narodowy, Jasłany Padew, Skopanie, Dąbrowica, Chmielów do Tarnobrzega, gdzie pomiędzy ostatnią miejscowością i Mokrzyczowem zostanie urządzoną stacya „Tarnobrzeg“. Od tej stacyi kolei, idąc w takim samym kierunku, wejdzie do doliny nadwiślańskiej i ciągnąć się będzie tą doliną aż do Nadbrzezia, gdzie na południowo-wschodniej stronie tej miejscowości zostanie urządzona stacya takiej samej nazwy. Odnoga do Rozwadowa, mniej więcej 22.5 kilometrów długości, wyjdzie z jednego z odpowiednich punktów pomienionej trasy i ciągnąć się będzie w południowo-wschodnim kierunku przez Orliśka, Zbydnów do Rozwadowa. Na żądanie rządu mają być od stacyi Nadbrzezie pociągnięte szyny aż do Wisły. Jakiebądź zmiany w wyżej opisanej trasie, mogą być poczynione li za zezwoleniem rządu i wówczas tylko przedsięwzięte, gdy przez to nie zostanie zmieniony wyżej wzmiarkowany, główny kierunek kolei.

Ceny rozumiej się za 100 kilo			
Ziemiopłody	RZESZÓW	KRAKÓW	LWÓW
Pszonica	8.— do 8.25	9.25 do 10.25	8.40 do 8.90
Żyto	5.75 do 6.—	6.80 do 7.25	5.90 do 6.40
Jęczmień	6.25 do 7.25	6.25 do 7.50	6.25 do 7.25
Owies	5.— do 5.50	6.75 do 7.—	5.— do 5.50
Konicz	45.— do 50.—	— do —	40.— do 54.—
Krzepak	9.— do 9.50	— do —	— do —
Groch	7.— do 8.—	— do —	5.75 do 9.20
Wyka	5.50 do 6.—	— do —	4.90 do 5.50
Chmiel	— do —	— do —	— do —
Okowita	— do —	— do —	22.75 do 23.25

Doniesienie p. H. Kohna w Rzeszowie. W piątek dnia 4. b. m. płacono za 100 kigr. masła 70 złr., za kopy jaj 1 złr. 42 ct.

wykazały liczbę ukaranych za dzieciobójstwo, równą rzeszowskiej; we wszystkich innych okręgach galicyjskich, a nawet całego państwa znajdujemy mniej ukaranych, nawet w okręgu wiedeńskim tylko 6 kobiet. Ogółem ukarano za dzieciobójstwo w r. 1882: w zachodniej Galicyi 24, w wschodniej Galicyi 22, w całym państwie 127 kobiet.

Cyfrы te są wymownym argumentem za założeniem domów podzrętków!

14. Za zabójstwo (bez zamiaru odebrania życia) ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 4 osoby, w 1883 2, w 1884 3, w 1885 3 osoby. Za zabójstwo ukarano w r. 1882: w zachodniej Galicyi razem 15 osób, mianowicie: w krakowskim okręgu tyle co w rzeszowskim, w innych zaś mniej (Tarnów i Sącz po 2, Wadowice 3). Natomiast wschodnia Galicya wykazała aż 57 ukaranych i to prócz okręgu kołomyjskiego i tarnopolskiego (po 3 osoby) w liczbach wyższych od rzeszowskiej; w okręgu lwowskim i samborskim nawet po 13! W całym państwie ukarano za zabójstwo 261 osób. Tylko okręgi wiedeński (18) i lublański (21) wykazują cyfrę ukaranych wyższą od lwowskiej, a oprócz tych tylko 3 okręgi dosięgły liczby 10.

15. Za spalenie płodów ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1883 i 1884 po 3 osoby. W r. 1882 w całym państwie ukarano za tę zbrodnię 25 osób, w Galicyi żadnej.

16. Za porzucenie dziecka przez matkę ukarano w rzeszowskim okręgu tylko w r. 1885 2 kobiety. W r. 1882, nie, ukarano w naszym okręgu nikogo, natomiast w Krakowie

ukarano 6, w Tarnowie 1, w wschodnich okręgach kraju razem 7, w całym państwie 41.

17. Za ciężkie uszkodzenie ciała, (jedna ze zwykłych zbrodni w rzeszowskim okręgu), ukarano: w r. 1882 103 osoby, w 1883 96, w 1884 97, w 1885 92 osoby. Trzymamy się zatem stale na przypoitej stopie.

Z porównania z innymi okręgami sądowymi wypływa, że prócz Krakowa z liczbą 196 ukaranych, w innych zachodnich okręgach ukarano w r. 1882 znacznie mniej niż w rzeszowskim, bo w Sączu 94, w Tarnowie 65, w Wadowicach 33. Na pocieszenie nasze wschodnia Galicya dotrzymuje nam porównania, bo tylko okręgi stanisławowski (92) i złoczowski (94) wykazały mniej ukaranych od rzeszowskiego; wszystkie inne natomiast znacznie więcej. Znajdujemy tam tak przyzwoite cyfry, jak Lwów z 225, Sambor z 234, Przemyśl z 181 ukarany. Okręg kołomyjski wykazał 116, tarnopolski 111. W innych prowincjach państwa znajdujemy tylko w 7 okręgach liczbę ukaranych przewyższającą 100, a między tymi w 4 okręgach po nad 200 (najwięcej w Lublinie 265); inne okręgi wykazały przeważnie znacznie mniej, np.: Wiedeń 89, Praga 56, Cieszyń 66, Triest 45 ukaranych.

Z tego porównania wynika, że w Galicyi wschodniej, w ogólności, a w okręgu rzeszowskim w szczególności, biją się walnie.

(C. d. n.)

PRAKTYKANTA
z ukończoną 2,
lub 3. klasą gim-
nazjalną, poszukuje han-
del St. Jaśkiewiczza
w Rzeszowie. 6 3-3

BUKIETY
balowe od 2 do 10 zlr.
BUKIECIKI
ze zasuszonych kwiatów od 7 do 10 ct.
ze świeżych „ „ 10 do 20 ct.
3 4-5 Obstalunki przyjmuję
Szczepan Kosturek
ogrodnik miejski w Rzeszowie.

!! Na karnawał !!
MORITZ CHROBAK
w Rzeszowie,
w butele „Lithuanija“ obok p. Pralka,
zawiadomiasz. Publiczności, iż zo-
prażył swój Magazyn mól w szarym
bogaty wybór modnych rzeczy, mia-
nowicie: na suknie balowe: różno afa-
szy, satin merwille, tiule, skamoty,
brocaty; najnowsze wyroby koronek:
czarne, białe, różowe, niebieskie i inne
modne kolory od 15 ct. do 4 zlr. za
metr; przeliczne, prawdziwe paryskie,
kwiaty w bukietach i garniturach od
1 do 8 zlr., oraz nowomodne ślepek-
skie, czyli Edelweisa, garnitur od 3 do
18 zlr.; wachlarze gasowe, kościane
i z piór strusich od 1 do 10 zlr.; wiel-
ki wybór kryzek nowych; gorsety,
jako najważniejszą podstawę toalety
flamskiej, polecam z pierwszej szynnej
fabryki, wygodne i trwałe, kroju sta-
niczkiego, ze stalkami i rogami od 2
do 5 zlr.; rękawiczki balowe, najmo-
dniejszej, jedwabne, we wszystkich ja-
snych kolorach, haftowane słoniem i
srebrem ajour od 1 zlr. 50 ct. do 4 zlr.
para, gładkie jedwabne od 1 do 2 zlr.,
gład od 3 do 12 grzyków — na pro-
wincję na igranie wysłała się do wy-
boru próbki gratis — polecam także
nowomodne halki ze stalkami, pata-
nowane, rozmaitego gatunku.
Polecam się faskawej pamięci Szan.
Publiczności, upraszam o liczne od-
wiedzi. Z głębokim szacunkiem
255 6-6 **Moritz Chrobak.**

EKSPEDYTORKA
I telegrafista egzaminowana
poszukuje posady, w razie
potrzeby może służyć kaucej.
Blizsze szczegóły listownie pod lito-
rami: S. B. Rzeszów poste restante.

PEWNA
Sekretna Pomoc Lekarska!
Gruntownie, szybko, bez przerw
zatrudnienia i pod najcięższą
dyktando, lecz wedle jedynie wy-
próbowanej i nieszkodliwej meto-
dy, wszelkie choroby syfilityczne,
tj. wszelkie skutki nadużyć, osłabienia
siły mechanicznej, także i kataralne
upawy, patologiczny nadmiar lub
brak regularności itd. 196 28-7
D. J. Kurpiel
Specjalista-lekarz chorób tajemni-
czych, przy ulicy Watowej 1 3
w Lwowie.
Zamiejszczenie udziela skut-
kowną radę, listownie i wysyła
odwrotnie stosowne lekarstwa
w sposób dyskrecyjny

Na obuwie
LAKIER
szorstki 7 1-10
lakonik 50 centów,
czarny
lakonik 25 centów,

Tłuszcz waselinowy,
nadający skórę gładkość i czyniący ją
nieprzemakalną,
białszanka mała 20 centów,
„ duża 1 zlr.,

Waselina czysta
brunatna, żółta i biała na wagę,
wreszcie

Czernidło wiodące
najlepsze w mniejszych i większych pudełkach,
w handlu
J. Schaitter i Sp.
w Rzeszowie.

Dr A. BERGERA
nowy poradnik w słabościach
płciowych i skórnych, trzecie wy-
danie Do nabycia u autora za 1 zlr.
za zaliczką wraz z opak. 1 zlr.
20 ct. Także leczenie listownie pod
dyktando, oraz 1 leki. 216 20-7
Ord. domowa od 3—5 po południu.
Lwów, ul. Karola Ludwika, Nr. 7.

Potrzebny jest 9 1-7
Ekonom
Zgłoszenia pisemne należy
adresować do Administracji
„Kuryera“ w Rzeszowie.
W zgłoszeniu podać kandydat
swoją wiek, czy jest żonatym,
wiele członków rodziny przy
sobie utrzymuje, jeżeli ma dzie-
ci, w szczególności wiek tychże,
gdzie, u kogo, w jakim cha-
rakterze i jak długo na każdej
posadzie zastawał, wreszcie od
kiedy może obowiązek przyjąć.

Najlepsza
Nafta
salonowa
nieeksplozująca
w mniejszych ilo-
ściach i butelkami.
Pragnąc dać zabez-
pieczenie kupującym, że istotnie
najlepszą naftę salo-
nową z naszego składu otrzy-
mują, zaprowadziliśmy znaczki na
pół litra nafty, które w handlu
naszym nabyć można. Kupującym
najmniej 80 takich znaczków naraz,
opiszemy je jednego cęsta z cen-
ny litrowej.
J. Schaitter i Sp.
223 w Rzeszowie. 10-10

! Na karnawał !
Księgarnia J. A. Pelera
polecza
Orderów kotylionowych
i innych wian i karnawałowych
POZĄDKI LANCÓW
Nader gustowne
! Na karnawał !

USTAWA
o pospolitem ruszeniu.
wyjdzie za dni parę
nakładem
Księgarni Polskiej
L. K. Bartoszewiczowej
we Lwowie. 8 1-3

Dla Gorzelni
najlepiej
DRÓZDZE PRASOWANE
Mautnera,
Szożółki do czyszczenia kadzi,
Kwas starczyzny,
Dwusiarczan wapienny
(Doppelschwefelsaure Kalk),
Rurki wodostanowe do kotłów,
polecza handel
J. Schaitter i Spółka
232 w Rzeszowie. 8-10

Chorym na prowincji na
jakakolwiekbyś
chorobę organów płciowych, choćby naj-
niebezpieczniej zapadłych, a chcącymi od nie-
obliczonych moralnych i materialnych
strat w przyszłości salwować się, zaleca
się najgłębiej kurację w drodze kore-
spondencyj, jako jedyną, która niezbytną
dyktando w zachowanie zabezpiecza
(kuracja w zupełnej tajemnicy, w inny
sposób jest absolutnie niepodobna na
prowincji) możliwie radykalnego wyle-
czenia się u doświadzonego fachowca
następcą, a tem samem chorego od wielu
bardzo przykrych następstw w przyszłości
zasłania.
Chorych więc tak kobiet jak i męż-
czyzn, chcących być w najpewniejszej
tajemnicy, a prztem gruntownie, bez
przerwy obowiązków, bez żadnego bólu,
środkami nieszkodliwymi i szybko wyle-
czonymi, przyjmuje z szacunkiem naj-
lepszego skutku w kurację za pomocą
korespondencyj, mieszkający we Lwowie.

Specjalista Chorób Płciowych
w takowych od kilkunastu lat wykąca
praktykę lekarską wykonując. Leczy
wszelkie choroby syfilityczne i skórne,
tak świeżo powstałe jak i zardawione,
wszelkie zranienia, owrzodzenia, narośli,
zwężenia, zakrzepki i kataralne upawy,
patologiczne wypadki abyste, nadmiernej
lub powstrzymanej regularności, tudzież
wszelkie smutne następstwa błędów mło-
doci, jak: niedokrotność, nasilenotoki,
upawy nocne, osłabienia nerwowe i
funkcji płciowej (impotencja), drżenie
muskulow., padaczkę, początki suchot
i wyschnięcia szpiku, wszelkie wycień-
czenie organizmu w ogóle itp.
Na listy, które pod pseudonimem:
M. Białak, L. 4, ul. Sobieskiego, Lwów,
odpowiada bezwzględnie i wysyła lekar-
stwa dyktandem. — Domowa ordy-
nacja tylko od 12. do 1. w Rybaku L. 29.

Osta bienie
lub brak siły męskiej
Impotencya.
Pewny środek!
Za pomocą c. k. uprz. Carbon-
Genitalien-Donche ksidy, bez szko-
dliwych następstw, na zawsze, pod
gwarancją, często w 2 dniach, bez
względu na wiek, może być wy-
leczonym z impotencyi i polaczą.
Kuracja przyjemna i niewidoczna.
Świadectwa najznakomitszych pro-
fesorów medycyny, pism fachowych
goręco rekomendacye lekarzy i ty-
siące podziękowań zalecają kaide-
mu cierpiącemu uzyć Carbon-
Donche, która daje trwałą gwa-
rancję. Komplet z opisem użycia i
świadectwami lekarzskimi kosztuje
5 zlr. 80 cent. 246 9-52
Przesyłka pod dyktando. Na-
dawca i zawartość niewymienione.
Adres: K. K. Carbon-Donche-Depôt
Dr Carl Altman, Wien, VII., Ma-
riahilferstrasse 80.

Zaleń Vortrefflich
majster blacharski
w Rzeszowie, przy ulicy warszawskiej w domu
p. Sal. Szablita
polecza Szan. Publiczności swoją
Pracownię i Skład
wzestkich, w zakresie blacharstwa wchodzi-
jących przedmiotów w wielkim wyborze,
jako to:
wanny różnej wielkości, nacynia ku-
chenne, latarnie olejne, samowary, klatki
itd. — wykonuje także pokrycie dachów
blachą żelazną, cynkową i papą, usku-
taczania również wszelkie naprawy starych.
WIELKI SKŁAD LAMP.
Ceny umiarkowane.

Druki
dla Zarządów dróg
gminnych,
według Instrukcyi rachunkowej,
wydanej przez Radę Wydziału kra-
jowego po myśli § 25. ustawy z 7.
lipca 1885, Nr 39 Dz. ust. i resp.
krajowych — jako to:
Spis obowiązków do prestatcy,
Preliminarz,
Dziennik kasowy,
Kwitaryusz asurowy ulszczenia
prestatcy,
Kwitaryusz innych przychodów,
Asygntaryusz asurkowy,
Pamiętnik drogowy,
Zamknięcie rachunku,
na dobrym papierze
Litra (25 ark.) 40 cent.
wygotowała i polecza Szanownym
Zwierzchnościom gminnym **Er-
azm J. A. PELERA**
(H. Czerny) w Rzeszowie.

Erazm Paratiukiewicz
14 w Rzeszowie, polecza swój 48-7
SKŁAD TRUMIEN
metalowych
wielkich i małych, także z drzewa dębo-
wego i miękkiego, polimrowane i lakiro-
wane; posada karawan, obłota polimrowe,
urządzenia kufarskowe, wieżki, kazy,
i podbijają się zarazem wszelkie urząd-
stwa pogrzebowe po najniższych cenach.

NA KARNAWAŁ!

224 17-9

Ordery i tury kotylionowe od najtańszych. — Zarzutki i szale balowe białe, crème, czarne i kolorowe. — Tiule, keronki i falbanki na szyję. — Najnowsze sznurówki paryskie krótkie. — Kwiaty, wachlarze i pantofelki. — Pudry, mydła, perfumerye, oryginalną wodę kolońską, crème glicerynowy. Gold-Crème. — Oryginalna Eau re lys de Lohse. — Rękawiczki gładce jedwabne, damskie i męskie. — Wielki wybór krawatek balowych i zwy- czajnych. — Lampy bezpieczeństwa. — Specjalności męskie tuzin 2 zfr. — Koszule, kołnierze i mankiety.

Poleca Magazyn Nowości

JANA KREMPY W JAROSŁAWIU.

Zamówienia pocztowe wysyłam odwrotnie, nie licząc kosztów opakowania. Cenniki na żądanie franco gratis.

Słota, zimno, nie szkodzi!

Tylko 1.85 zfr.

Dla panów!

Dla pań!

Nieprzemakliwe, ciepłe, trwałe i zdumiewająco tanie są moje gęste, nadawyczej dobrze ubierające

KAFETANIKI

„mieszkańskie“

na jesień i zimę dla pań, panów, chłopów i dziewcząt. Wszystkie po jednokwowej cenie, bo tylko 1 zfr. 85 cent. za sztukę.

To sławne kafetanki „mieszkańskie“ są dla każdego czło- wieka niezbędnym odzieniem, w kolorach: szarym, brązowym, mieszanym, „drap“, „bordeaux“, niebieskim i czarnym w zapasie. Kto taki kafetanki posiada, jest zabezpieczony od zimna i wilgoci, gdyż te przylegają do ciała i utrzymują jednostajnie ciepło, są zatem nieocenionej wartości dla każdego. Oprócz wyżej wyszczególnionych gatunków po 1.85 zfr. są dla dam jeszcze 2 lepsze gatunki w zapasie:

Z przedniej wełny „Zefir“ tylko 2.85 zfr.

Z wełny „Zefir“ kręconej tylko 4 zfr.

Zamiast miary wystarczy podać czy dla wielkiej, średniej lub małej osoby. Wysyła za pobraniem jedynie hrna

Julius Fekete, Versendungshaus in Wien
V., Hundstürmerstrasse 18/32. 235 12-12

Nakładem Księgarni

J. A. Pelara (H. Czerny) w Rzeszowie

wyšlo dziełko p. t.:

Brewiarzyk Salonowy

czyli

PRAWIDŁA I WSKAZÓWKI

do zachowania dobrego tonu w życiu towarzyskiem

opracował

IZYDOR POECHE

autor licznych dzieł unięjętanych, wychowawczych i historycznych.

Cena egzempl 1 zfr., z przesyłką 1 zfr. 10 ct.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

ŚWIEŻY

Kawior Astrachański

i Ogórki Znamskie

w handlu

227 17-7

Ed. G. NEUGEBAUERA.

IZYDOR WOHL

233 ulica Sykstuska l. 6 15-16

W C L W O W I E

poleca Szan. P. T. Publiczności swój WYŁĄCZNY SKŁAD

HERBATA

ROSSYJSKIEJ.

Kawow, donk. czarna	1/2 kilo	1.60
Szaron, wjebnane	1/2 kilo	1.80
Melange, najpikant	1/2 kilo	2.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	2.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	2.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	2.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	2.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	3.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	3.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	3.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	3.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	3.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	4.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	4.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	4.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	4.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	4.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	5.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	5.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	5.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	5.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	5.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	6.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	6.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	6.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	6.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	6.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	7.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	7.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	7.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	7.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	7.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	8.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	8.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	8.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	8.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	8.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	9.00
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	9.20
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	9.40
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	9.60
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	9.80
„ „ „ „ „ „ „ „	1/2 kilo	10.00

Opakowanie franco, kupcom rabat.

Kuracya zimowa.

Przeciw gośćcowi | **Wilhelma** | Przeciw reumatyzmowi
antiatrytyczna i antireumatyczna
HERBATA CZYSZCZĄCA KREW

pewnie działa | działanie znakomite | skutek wyborzy

Międzynarodowa wystawa 1879 r. w Sidney Hors concurs, międzynarodowa wystawa w Melbourne 1880 r., złoty medal, dyplom i zaszczytne wzmianka, najwyższe odznaczenie.

Franciszka Wilhelma

aptekarka w Neunkirchen (Dolna Austria)

niżywna z najlepszym skutkiem przeciw gośćcowi, reumatyzmowi, nogom dziecięcym, zastarzałym chorobom, jęczącym się razem, chorobom pęciowym i skórnym, wrogom i liszajom, syfilitycznym puchłociom, puchlinie wetroby i śledziony, hemoroidom, bólowi, ciężniom nerwowym, bólowi w masyżkach i członkach, kurczom żółtkowym, dolegnościom wiatrow. zatwardzieniom, upławom u kobiet, polucy, chorobom męskim, zakrzepicznym i wielu innym chorobom. — Broszki o skutkach leczenia w ostatnich 16 latach franco i gratis. — Pakiety dzielone na 8 dawek, po 1 zfr. stempel i opakowanie 10 cent. można sprowadzić od Franciszki Wilhelma, aptekarka w Neunkirchen (Dolna Austria). — Strzeż się przed zakupem fałszyków i należy uważać na urządzenie chronione w wielu państwach marki. 247 6-12

- Dostać można w Rzeszowie u W. Kalinowskiego apt.; Beż: Adolf Gross apt.; Bóhrka: A. Miedlicki apt.; Boleśowce: Albin Waszowicz apt.; Brody: M. S. Franzos, Brzeczany: F. Fadenbecht, Buczac: Leib Neumann, Bursztyn: J. N. Klika, Busk: Józef Władysław Łobos apt., Dobromil: Antoni Grotowski apt., Drohobycz: J. Aichmüller apt., Ciskowice: Franciszek X. Zopoth apt., Horodenka: M. Axentowicz apt., Husiaty: Witold Czerniak apt., Jarosław: J. L. Wisłocki apt., Kamionka Strumłowa: Marol Piepes apt., Kolbuszowa: Franciszek Buczek apt., Kołomyja: M. Bolchow, Jan Sidorowicz apt i E. Stenzel apt., Komarno: A. Emperl'a wdowa apt., Kozowa: Karol Chalbszanyni apt i Ludwik Wisłocki apt., Kraków: Wilhelm Fenz, Wiktor Redyk apt. i Józef Traucyński apt., Lwów: Piotr Nikolasz apt., Zygm. Rucker apt., Jakób Beiser apt. i Kalikst Krzyżanowski apt., Miłówka: A. M. Quirini apt., Monasterzyska: Władysław Żarski apt., Nowy Targ: Karol Laner, Nowy Sącz: W. Filipek apt., Oświęcim: Konst. Stebawski, Podgórze: Józef Szkalicki apt., Podwołoczyska: D. Schneider apt., Przemysl: W. E. Brzuchowski i Władysław Nahlík apt., Przeworsk: Feliks Świtalski apt., Radziejów: A. Jaskiewicz apt., Rohatyn: Liebrecht Hirsch, Ropczyce: M. Zymirski apt., Rymanów: W. Wojtyński apt., Sambor: Józef Alekiewicz apt., Sanok: Jan Zarowicz apt., Śędziszów: Jan Mizeraki apt., Skole Stryj: J. A. Lechowicki apt., Stanisławów: Jan Macura apt., Stryj: Julian Zgórci apt., Szczarowa: W. Heins, Tarnopol: Franciszek Janrogiewicz apt. i Herman Kahane apt., Tarnów: E. Hank apt. i W. A. Wierzycki, Ulanów: J. Wroński apt., Ustrzyki: Jan. Redl apt., Wadowice: S. Kurowki apt., Wojaków: Ernest Striber apt., Zaleszczyki: Jakób Negrusz apt., Żółkiew: Juliusz Nahlík apt., Żurawno: Józef Tomaszewski apt., Zydaczów: Bardasz apt.

Kuracya zimowa.